

Měsíčník Host
Literatura, kultura, společnost
březen 2024
125 Kč

3

TÉMA
Jodorowsky
Jako by mi něco
vybouchlo v hlavě

KONTEXTY
Ondřej Nezbeda
Bilance loňské
prózy

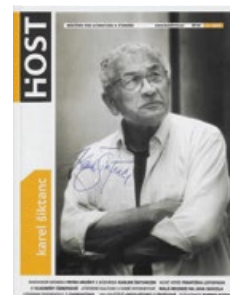
ESEJ
Vratislav Maňák
O možnostech
mužství

KRITIKA
Kryštof Eder
Čokoládová krev
Radky Denemarkové

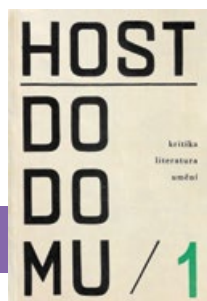

ŠESTÁK
S NEVINNOSTÍ
JE KONEC

HOST Už více než sto let

Měsíčník Host | Literatura, kultura, společnost

Číslo 3 | 2024, ročník XL

Vyšlo v Brně 11. března 2024

Beethovenova 4, Brno, 602 00

tel.: 725 606 144

objednavky@casopishost.cz

www.casopishost.cz

Vydává Spolek přátel vydávání časopisu Host

(IČ 48 51 48 53),

s laskavou finanční podporou

Ministerstva kultury ČR

a statutárního města Brna

Člen sítě kulturních časopisů Eurozine

(www.eurozine.com) eurozine

Registrováno Ministerstvem kultury ČR

pod číslem MK ČR E 6632 ISSN 1211-9938

Vychází 10x ročně (kromě července a srpna)

Jan Němec | šéfredaktor

Zdeněk Staszek | zástupce šéfredaktora

Klára Fleyberková | redaktorka

Václav Maxmilián | redaktor

Ondřej Nezbeda | redaktor

Frederika Halfarová | produkce

Alena Němcová | jazyková redaktorka

Marek Tímko | jazykový redaktor slovenštiny

Matěj Málek | grafická úprava a sazba

David Konečný | fotograf

Lenka Secká | technická redaktorka

Redakční rada | Petr A. Bílek, Petr Borkovec,

Pavel Janáček, Alice Koubová, Ondřej Lipár,

Vratislav Maňák, Tereza Matějčková, Roman Polách,

Anna Pospěch Durnová, Zuzana Říhová, Petr Vizina

Písmo | Kunda (Superior Type)

a Atyp (Suitcase Type Foundry)

Papír | ARENA Natural Smooth (100 a 200 g/m²)

a Holmenn (70 g/m²)

Foto na obálce | David Konečný

Ilustrace | Jan Juhaniak

Tisk | Tiskárna HRG, s. r. o., Litomyšl

Cena 125 Kč, s předplatným 99 Kč

Předplatné na www.h7o.cz/predplatne

nebo telefonicky na čísle 775 995 695:

tištěné roční 990 Kč, tištěné půlroční 550 Kč,

tištěné ISIC/ITIC 790 Kč, elektronické 590 Kč

Distribuuje Kosmas, s. r. o., Praha

a První novinová společnost, a. s., Praha

Zasílání předplatného zajišťuje firma

SEND Předplatné, spol. s r. o., Praha

NE KAŽDÝ VÍ, JAK OSEDLAT ČERVA

Jan Němec

Hodí se to snad připomenout právě v době, kdy kina lákají na druhý díl *Duny* Denise Villeneuvea. To mexický filmař, spisovatel a mág Alejandro Jodorowsky považoval adaptaci slavné ságy Franka Herberta za svůj životní úkol. Měl to být film jako žádný jiný. Jodorowsky strávil roky promýšlením látky, oslovil celebrity od Salvadora Dalího po Micka Jaggera a vypracoval fantastický storyboard, jehož jedinou chybou bylo, že předpokládal nikoli celovečerní, ale spíše celodenní film. Villeneuvova zamýšlená trilogie se možná dopracuje k dost podobné stopáži, jenže před padesáti lety Jodorowsky producenty vyděsil. Oslovili radši Davida Lynche a ten si pak připsal svůj suverénně nejhorší film vůbec. Možná to od Jodorowského byla past: ne každý ví, jak osedlat červa. V Jodorowského světě to může být sexualita i další tvůrčí síly dřímající hluboko v píscích pouští. Jen fremeni bez bělma vědí, jak správně zaseknout hák.

OSOBNOST

- 6** S nevinností je konec. S Petrem Šestákem o kulturních válkách, analogovém nomádství a cestě k psaní

KONTEXTY

- 20** Ondřej Nezbeda: Téma vítězů. V jakém stavu je současná česká próza?

TÉMA

ALEJANDRO JODOROWSKY

- 28** Václav Maxmilián: Jako by mi něco vybuchlo v hlavě. O hrůze a smíchu, sexu a násilí, zrození a smrti, inteligenci a imaginaci a...
- 34** Adam Borzič: Magie probuzeného kejklíře
- 38** Ondřej Pavlík: Není svobody bez pout. O Alejandru Jodorowském a jeho filmech
- 42** Alejandro Jodorowsky: Metagenealogie. Ukázka z připravované knihy

ESEJ

- 48** Vratislav Maňák: Zkapalnit, co zůstávalo plynné. O možnostech mužství a významu pauzy

BELETRIE

- 60** **ateliér** Radek Kalhous
- 61** **básniřka čísla** Anna Štičková: Kdyby ještě zbylo, měla jsem ráda moře
- 68** **povídka** Jindřich Mann: Eike a Kulik a Weintraub
- 72** **nová jména** Běla Čápková: Zdivočelí koně jsou moc širocí

ROZHOVOR

- 76** Chyba není ve světě, ale v našich očekáváníích. S Ondřejem Galuškou o pomíjivosti, humorném nihilismu a propojení hudby a filosofie

KRITIKY

- 86** Radka Denemarková: Čokoládová krev (Kryštof Eder)
88 Cormac McCarthy: Stella Maris (Michal Svěrák)
90 Andrea Sedláčková: Toyen. První dáma surrealismu (Josef Chuchma)
92 Nick Cave — Seán O'Hagan: Víra, naděje a masakr (Jan Němec)

RECENZE

- 94** Robert Walser: Noční myšlenky. Krátké prózy III (1901—1926) (Josefína Formanová)
95 Alejandro Zambra: Cvičebnice (Leona Šmelcová)
96 Miroslav Olšovský: Psaní mi za rukou běhá jako pes (Libor Staněk II.)
97 Marek Berger — Ondřej Kavalír: Octobriana (Václav Maxmilián)
98 Kim de l'Horizon: Kniha krve (Michaela Škultéty)
99 Kate Atkinsonová: Kdy už přijdou dobré zprávy? Jackson Brodie se vrací (Markéta Musilová)
100 Jevgenija Někrasovová: Kůže (Lucie Lindnerová)
101 Layla Martínez: Červotoč (Leona Šmelcová)

SLOUPKY

- 4** **názor** Ondřej Nezbeda: Literatura jako tiskový mluvčí?
18 **perspective** Michelle Woods: Švejkova newyorská anabáze
18 **hranice** Alena Machoninová: Skutečnost versus fikce
19 **federácia** Tomáš Hučko: Bod mrazu
25 **šeps** Tereza Bonaventurová: Nabubřelá identita
25 **beat** Julia Pátá: Pitchfork: Poznámky pod čarou
46 **fejton** Marek Torčík: Nastolit diskusi
47 **manuál** Václav Maxmilián: Manuál k surrealismu
83 **švenk** Klára Vlasáková: Jak to mohli dopustit?
83 **štych** Marta Ljubková: Nejlepší v umění
103 **atašé** Daniela Mrázová: Literární reels z Osla
108 **mime** Jakub Jetmar: Vzpomínky
- 5** **zprávy**
84 **madlenka** Michaely Šilpochové
102 **rozečteno** Tipy redakce

**S Petrem Šestákem o kulturních válkách,
analogovém nomádství a cestě k psaní**

S NEVINNOSTÍ JE KONEC

Text Jan Němec
Foto David Konečný

S Petrem Šestákem jsme se poznali v Mikulově, už to mi tehdy přede dvěma lety přišlo dobré. Literatura je dnes až příliš záležitostí center, chybí jí duch otevřené krajiny. Popíjeli jsme víno u dřevěného stolu pod ořešákem, s výhledem na Pálavu a novomlýnské nádrže, a Petr vzpomínal na svůj život v dodávce. Příležitost vést novinářský rozhovor teď přišla, protože loni na podzim vydal rovnou dvě knihy. Vypravěčem diskutovaného románu *Vyhoření* je kurýr rozvážející na kole jídlo ulicemi města zacpaného auty. *Cesta je pes* je naopak roadtrip, takže postavy hledí na svět přes přední sklo.

TÉMA VÍTĚZÍ

Ondřej Nezbeda

České próze se v posledních letech často vytýkalo, že se nezajímá o současné dění, že připomíná sádrového trpaslíka odstaveného do kouta zahrady, kde si netečně okopává záhon historických próz, rodinných kronik a konstelací. Nikdy to nebyla úplně pravda. Současné a společensky zaujaté prózy psali a píšou Haki, Hůlová, Zábranský, Aids, Hradecký, Lehečková, Šesták, Boučková, Biler, Němec a další. Nenaplněný požadavek — ozýval se především z pozic levicové kritiky — tak spočíval spíše v tom, že zaujatost české prózy nebyla správně tematicky a ideologicky napřena. A v tom se cosi mění.

Čtenářsky nejúspěšnější knihy posledního roku jsou ve své sociální zaujatosti často explicitnější a tematicky se překrývají s kulturními válkami v médiích a feedech sociálních sítí: řeší se problematika LGBTQ+, feminismus, sociální periferie a inkluze, souboj o veřejný prostor. Mohli bychom dokonce říct, že knihy s touto tematikou už dnes v rámci umělecké prózy tvoří mainstream.

Obecně by se tato vlna dala označit jako typ „tematické prózy“, která neklade na první místo „existenciální“, ale „sociální“ otázky. Román nepojímá jako myšlenkový experiment, nechce vyprávěné problematizovat, ohledávat jeho ambivalence, prozaický tvar využívá spíše jako svědectví, apel nebo komentář, který má odhalovat, dokládat, přesvědčovat, probouzet empatii, případně atakovat. Nepředkládá zkrátka téma jako otázku, ale jako odpověď, otevřenou interpretaci nahrazuje explicitností.

Marek Torčík tak svůj autofikční román *Rozložíš paměť* autorsky zobecňuje na sociální výpověď o dospívání gaye na malém městě, v maskulinním prostředí, navíc v chudé rodině matky samoživitelky zatížené exekucemi. Podobně Jakub Stanjura v prozaickém debutu *Srpný* otevírá „závažné téma gaslightingu, zvláštní formy manipulace, při níž oběť zpochybňuje vlastní racionalitu, paměť i celkové vnímání reality“. *Těla* Kláry Vlasákové vyprávějí příběh ovdovělé šedesátnice Marie, kterou dohnal „důchodový věk, nedostatek peněz a pocit, že se stává neviditelnou“. *Fosilie* Michala Kašpárka jsou „katalogem mezigeneračních nedorozumění“. *Čokoládová krev* Radky Denemarkové je „zásadním románem“, ve kterém konfrontuje tři hrdiny — Boženu Němcovou, George Sand a Johna Davisona Rockefellera — „ne kvůli nim a historii, ale kvůli tématům, která se od té doby v různých podobách stále opakují“, a to jsou „svoboda žen, bezohledná moc peněz a neviditelnost chudoby, velikost světa a malost jednoho národa a neporazitelná síla umění!“. Všechny citace jsou vytrženy z nakladatelských anotací.

ČAS PRO UTlačOVANÉ

Zmíněný posun detailněji dokumentujeme na třech románech: *Nejvyšší kartě* Petry Hůlové, *Tělech* Kláry Vlasákové a *Čokoládové krvi* Radky Denemarkové. Všechny tři autorky zpracovávají feministická témata a všechny tři ve svých prózách v podstatě vypovídají o tom samém: postavení žen a mužů není rovnoprávné, ženy jsou stále mocensky utlačovány a zneužívány, jejich

těla objektivizována, stárnoucí ženy jsou ve společnosti zneviditelnovány. Každá z autorek ale volí jinou strategii: próza Hůlové znejišťuje a provokuje poukazem na rozpor mezi biologickou daností lidských těl a některých genderových idejí i na generační posun ve vnímání feminismu mezi matkou a dcerou. *Těla* se snaží především probudit empatii k přehlíženým, stárnoucím ženám a v příběhu Marie představují jakýsi model ženské emancipace i v druhé půlce života. A *Čokoládová krev* nijak nezastírá, že je apelačním románovým esejem vyjadřujícím umělecky bojovný postoj. Z toho vyplývají i literární prostředky, které autorky pro své prózy volí.

Hlavní postava *Nejvyšší karty*, stárnoucí spisovatelka Sylvie Novak, je rozporuplná, nevyrovnaná, už ze své podstaty nemůže čtenáři nabídnout nijak jednoznačné postoje. Naopak je problematizuje, ztělesňuje jejich ambivalenci, což ještě podtrhuje její sobecké soustředění na sebe a nezájem o vlastní děti. S takovou postavou a jejími názory se lze těžce ztotožnit, provokuje k tomu, abychom se s ní přeli, nesouhlasili. Což se ostatně stalo — *Nejvyšší karta* Petry Hůlové vyvolala bouřlivé reakce. V recenzích se ovšem více než některé myšlenkové a kompoziční nedotaženosti řešilo, nakolik je feminismus hlavní hrdinky správný, pasivní, zastaralý, intelektuálně poctivý, protagonistka se zaměřovala s autorkou, přičemž v podcastu *Alarmu* TL;DR dokonce padlo, že Hůlová je „případ pro terapeuta“, protože si není schopna připustit svoje domnělé trauma.

Naopak vcelku vřele byla přijata *Těla* Kláry Vlasákové. Ta ve svém románu

stvořila stárnoucí Marii jako postavu, která má ve čtenáři od počátku vzbuzovat soucit a s níž se mají především čtenářky identifikovat, ztotožnit se s její cestou k sebeuvědomění. Kniha vyznívá jako teze, kterou ostatně autorka definuje už první větou první kapitoly: „Těla starých žen doopravdy neexistují — je věková hranice, časově přesně neurčená, ale přesto pevná, po jejímž překročení přestávají být viditelná.“ Úvodní myšlenku pak každá z kapitol příkladně rozvádí: V první scéně si Marie skřípne ochablou, svařetelou kůži do zipu, ještě jako mladá a vdaná přikládá dlaň na rozpálenou plotnu, aby si potvrdila, že o svém těle vůbec rozhoduje. Je sice plachá, ale hned první den jako pečovatelka přilehne ke starému neznámému muži na postel a začne ho sexuálně uspokojovat. Neviditelnost těl stárnoucích žen symbolizují šedé myšky, jejichž mrtvolky kdosi věší na keře v parku, a tak dále. Záměrem je tu evidentně na problém poukázat, ztělesnit ho, najít pro něj sugestivní metafory.

Toto psaní *à thèse* nejdále dovádí Radka Denemarková v *Čokoládové krvi*. Hlavní postavy tu nevystupují jako životné, historické osobnosti, ale jako typizované symboly útlaku, ponižování a znásilňování (Božena Němcová), feministicky heroické revolty (George Sand) a maskulinní touhy po moci, cynismu, útlaku a přízemnosti (Rockefeller). Má to být „román témat, ne dat a jmen“, vysvětluje čtenářům autorka v závěrečné poznámce, aby její záměr správně pochopili. „Proti konvencím, proti těm, kteří mají moc a bojí se svobody.“

Za čtenářským úspěchem těchto románů nejspíš stojí fakt, že i většinová

JAKO BY MI NĚCO VYBOUCHLO V HLAVĚ

Václav Maxmilián

MAGIE PROBUZENÉHO KEJKLÍŘE

Adam Borzič

NENÍ SVOBODY BEZ POUT

Ondřej Pavlík

METAGENEALOGIE

Alejandro Jodorowsky

ALEJANDRO JODOROWSKY

Ilustrace Jan Juhaniak

Konec dvacátého století se nesl v duchu postmodernismu, přesvědčení, že za kulturou a uměním není nic víc než nekonečné permutace znaků a významů. Digitální revoluce toto pojetí jen potvrzovala. Naštěstí ne všechny popadl poststrukturalistický duch: pořád existují tvůrci, z jejichž díla i duše se magie nedá jen tak vyhnat. A Alejandro Jodorowsky je jejich králem.

O hrůze a smíchu, sexu a násilí, zrození a smrti, inteligenci a imaginaci a...

JAKO BY MI NĚCO VYBOUCHLO V HLAVĚ

Václav Maxmilián

MAGIE PROBUZENÉHO KEJKLÍŘE

Adam Borzič

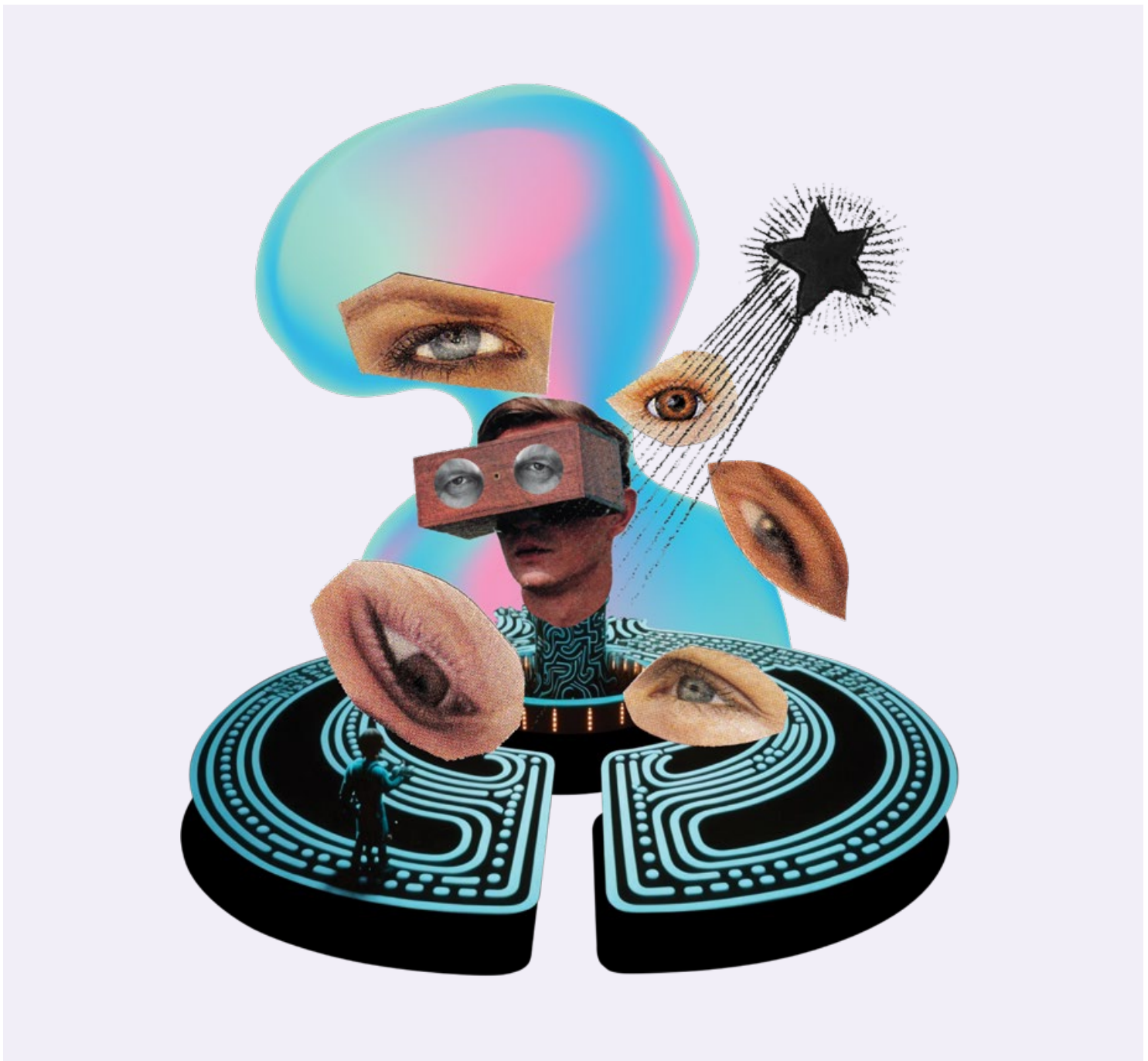
Jodorowského duchovní vesmír, to je cirkus plný rozmanitých kouzel, šelem proskakujících hořící obruče, klaunských snů, naléhavě pravdivých a moudrých vhledů muže zamilovaného do světa. Polem této magie emanující z duše geniálního umělce-klauna-léčitele je život ve své štiplavosti, pestrosti a protikladnosti. Jeho šapitó drží sloupy experimentálního umění a psychoanalýzy, zatímco na druhé straně ho podepírají magické a mystické stezky. A mezi těmito póly se odehrává alchymický proces — rodí se vědomá duše.

NENÍ SVOBODY BEZ POUT

Ondřej Pavlík

Ukázka z připravované knihy

METAGENEALOGIE

Alejandro Jodorowsky

ZKAPALNIT, CO

Vratislav Maňák

ZŮSTÁVALO PLYNNÉ

PLAVKY

Jsou nepohodlné.
Berou nám radost.
Ničí staletou tradici.
Naše kultura kvůli nim utrpí velmi vážnou ztrátu.
V roce 2019 vznikla v Budapešti petice, která zaútočila na plavky.

Lázeňský dům Rudasi je obvykle docela nenápadný. Není to sice tak dávno, co ke staré budově přibyla moderní přístavba se střešním bazénem a kupolí, z jedné strany ale lázně stíní prudký sráz Gellértovy hory, z druhé je svírá nábrežní autostráda a okrovou stavbu sevřenou mezi skálou, silnicí a řekou může člověk snadno přehlédnout, pokud se do ní nevypraví cíleně.

Důvod by se pro to našel; v Budapešti sice fungují dvě desítky lázeňských domů, výsadou toho zdejšího ale bývaly výlučně pánské dny. Provoz, který zde už před půl tisíciletím zřídili osmanští Turci, byl tradičně uzavřen ženám, a čistě pánská klientela se tak mohla v Rudasi ve stanovených dnech pohybovat bez plavek, pouze v symbolické bederní roušce. Před čtyřmi lety se ale správa lázeňského domu rozhodla mnohaletý zvyk omezit — a v pátek pustit do starého hamamu všechny bez výjimek. Plavky se v tu chvíli staly přirozenou podmínkou pro vstup.

Je to nepochopitelná, do očí bijící prázdnota, varovala protestní petice.

Pro rozhodnutí lázeňské správy by se přitom pochopení najít dalo (dokonce i přesto, že ho nemotivovala rovnoprávnost): Budapeštské koupele jsou vyhledávanou turistickou atrakcí města i celého Maďarska a provozovatel argumentoval tím, že frekvencovaný závěr týdne, kdy do metropole přijíždějí zahraniční turisté, hodlá využít pro navýšení zisků. Nešlo ovšem jenom o to.

Ve stejné době, kdy v Rudasi skončily nahé pátky, nasadila Coca-Cola reklamu se sloganem „Love is love“. Maďarská krajní pravice kvůli tomu zablokovala vstup do nápojářského závodu a poslanec vládní strany Fidesz vyzval k celonárodnímu bojkotu populárních limonád. Na plakátech se totiž objímali dva muži.

V roce 2020 vyšla v zemi dětská kniha *Svět pohádek pro každého*, v níž se princ zamiloval do prince. Premiérova kancelář ji označila za homosexuální propagandu a prosadila, že ve dvousetmetrovém okruhu kolem kostelů a škol nebude queer literatura pro

dětského čtenáře vůbec k dostání. Jinde ji sice koupit lze, ze zákona ale nesmí do výloh a je možné ji prodávat jenom zatavenou do slídy.

Souběžně s tím Fidesz v parlamentu upravil také ústavu. „Otec je muž, matka je žena,“ zapsal do ní. Šlo o banální a složitě rozporovatelné konstatování, které ovšem současně znemožnilo adopci a výchovu dětí stejnopohlavním pářím. Premiér Viktor Orbán vládne Maďarsku déle než dekádu a jeho odpor ke gayům, lesbám a trans lidem sílí rok od roku.

Nový páteční režim v Rudasi by šlo v tomto ohledu považovat i za reakci na proměněné klima. Za vstřícný krok k poptávce mocných.

Naše rozhodnutí se snaží zabránit zjevným sexuálním praktikám mezi návštěvníky, které nezastavila ani posílená ostraha, vysvětlovala lázeňská správa.

Sluší se říct, že nejde o stíhomam. Turecká lázeň na pravém břehu Dunaje je skutečně místem, kde se k sobě přibližují muži — ale nepotřebují k tomu zrovna pátek.

KULISY

Pánské dny fungují v Rudasi v omezené míře dosud; na konci pracovního týdne sice mají vyhrazená už jenom dopoledne, každé pondělí a středu se ale turecká lázeň jedinečně pro muže otevírá na celý den. Zdejší sály v takových chvílích připomínají starobylý pánský klub — a slovo starobylý zde není nijak nadsazené.

„Kupole je tak obrovská, že se pod ní vejde tisíc muslimských bojovníků,“ napsal o lázni turecký geograf Evlija Čelebi, který ji navštívil v polovině sedmnáctého století. Pravobřežní Budín byl tehdy ještě samostatným městem ovládaným z Istanbulu a Rudasi se říkalo Zelený sloup — podle barvy jednoho z pilířů podpírajících strop, jenž anatolského cestovatele přiváděl k úžasu. Čelebi sice trochu přeháněl (tisíc mužů by budínský hamam nepojal) a také zelená barva zmizela v čase, jinak se zde ale od osmanských dob nezměnilo nic.

Čtvercovou dvoranu vydláždili červenou žulou. Ve čtyřech rozích chrlí čtyři kohouty termální vodu do čtyř hlubokých van. Každá má jinou teplotu a každá by snadno pojala až deset dospělých mužů, jenže není moc důvodů se městnat. Uprostřed haly totiž stojí bazén, osmiboká nádrž se schodištěm svažujícím se do teplé vody, na němž v pondělním odpoledni jako na ochozu amfiteátru posedávají a polehávají odpočívající muži, tu ponoření do vody jen

BR

BR

**ANNA
ŠTIČKOVÁ**

Básnířka čísla

**BĚLA
ČÁPOVÁ**

Nová jména

**JINDŘICH
MANN**

Povídka

**RADEK
KALHOUS**

Ateliér

Básniřka čísla Anna Štičková

Anna Štičková pochází ze Sudet, z těch mezi Plzní a Rozvadovem, dolů od Mariánek a nahoru od Domažlic. Vystudovala literaturu a tvůrčí psaní a poté pokračovala na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, kde v současné době studuje doktorát a učí. Její texty se objevily naposledy v antologiích *Pandezie* a *Toto je můj coming out*. Se svou partnerkou také překládá poezii, loni některé texty vyšly v antologii *Nebyla jen Sapfó*.

Povídka Jindřich Mann

Jindřich Mann se narodil v roce 1948 do výsostně literární rodiny. Je synem českého spisovatele Ludvíka Aškenazyho a Leonie Mannové. Jeho dědečkem, s nímž se však nikdy osobně nesetkal, byl německý spisovatel Heinrich Mann. Nositel Nobelovy ceny za literaturu Thomas Mann byl jeho prastrýcem. Od roku 1968 žil v Německu, kde vystudoval film. Po roce 1989 se vrátil do Československa. Od té doby také začal psát knihy. Naposledy to byl román *Stříbrný kouzelník* (Labyrint, 2023).

Nová jména Běla Čápková

Běla Čápková (nar. 1995) je kytaristka, básniřka a učitelka. Vystudovala etnologii na Univerzitě Karlově. V roce 2023 dokončila studium na Konzervatoři Teplice. Pracuje jako učitelka hry na kytaru na Základní umělecké škole. Působí v hudebně improvizacím projektu Autistic Acoustics. Texty jsou z připravované debutové sbírky *Cucat vnitřní mňau*.

Ateliér Radek Kalhous

Otištěné fotografie Radka Kalhous z Pardubic nesou společný název *Poločas rozpadu*. Cyklus vznikl při obchůzkách autorova domovského města, v místech, kde si příroda postupně bere zpět pomezí, z něž už byla téměř vypuzena. „Jsem pozorovatelem úpadku,“ glosuje autor své záběry. „Zhouba pohltí postupně vše, bez rozdílu. Zato dá možnost vzniknout něčemu novému. — Dříve nebo později.“

Současná tvorba Radka Kalhous má co dělat s nalézáním nezakázkové inspirace. Po více než dvou desítkách let novinářské práce se špičkový fotožurnalista obrátil k sobě. Jednou z jeho pamětihodných snah bylo zachytit na poslední chvíli prostředí, v němž vyrůstal. „Mnohá místa už nenávratně zmizela, a proto jsem se pokoušel nalézt pocit, který si pamatuji. Často to byly jen roztrhané vzpomínky ve formě vůní nebo adrenalinu, který jsem pociťoval při dětských hrách. Teritorium, kde jsem fotografoval, se zakrátko rozšířilo na celé Čechy.“ Viz soubor *Bohemia* i další kolekce dostupné z <http://www.kalhous.com/>. (Josef Moucha)

S Ondřejem Galuškou o pomíjivosti, humorném nihilismu a propojení hudby a filosofie

CHYBA NENÍ VE SVĚTĚ, ALE V NAŠICH OČEKÁVÁNÍCH

Text Ondřej Nezbeda
Foto David Konečný

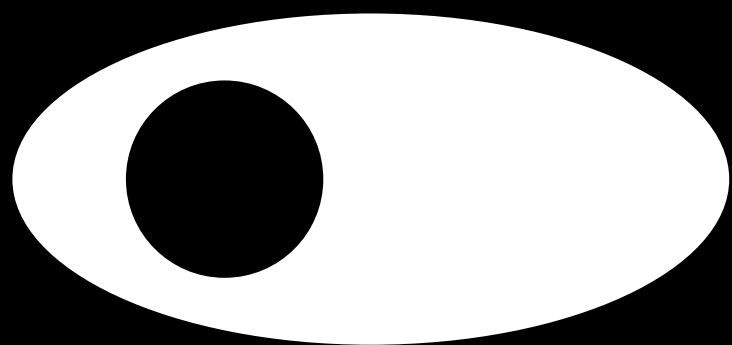
V nakladatelství Togga vyšla na konci loňského roku drobná knížka s až magickým názvem *Stručný úvod do filosofie marnosti*. Její autor, filosof a hudebník Ondřej Galuška, už před delší dobou vydal hudební desku se stejným názvem. Jak ale o marnosti přemýšlí filosof, který se zabývá směšností vážnosti, hranicemi filosofie a filosofií humoru? Není na marnosti také něco humorného?

**ČOKOLÁDOVÁ
KREV**

Radka Denemarková

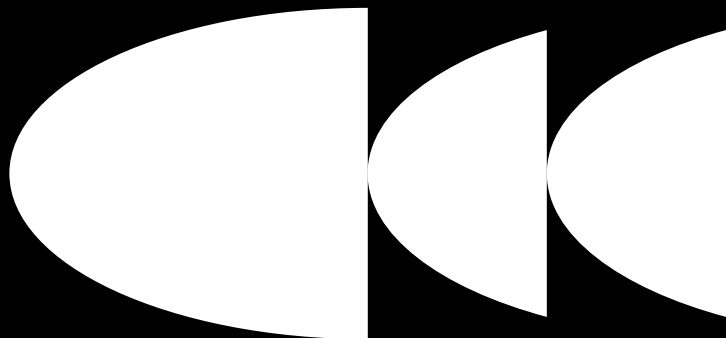

STELLA MARIS

Cormac McCarthy

TOYEN

Andrea Sedláčková

**VÍRA, NADĚJE
A MASA KR**

Nick Cave — Seán O'Hagan

Rozečteno

TIPY REDAKCE

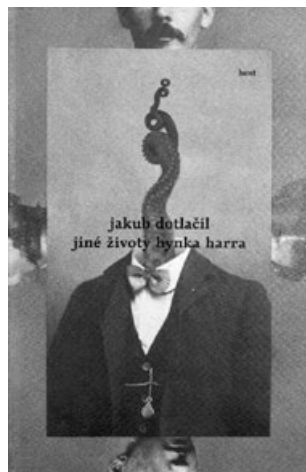
Alice Cappelle
Collapse Feminism. The Online Battle for Feminism's Future
Repeater, Londýn 2023
222 stran

Politický jazyk současnosti určuje digitální prostředí: sociální sítě, content, memy, efemérní trendy diktují metafory a formují společenskou imaginaci, které pak napínáme i ke světu mimo obrazovky. Slova jako *woke* nebo *alt-right* by mohly vyprávět. A možná nikde to neplatí tak jako u otázek spojených s genderem. Právě tímto směrem upírá svou pozornost kniha *Collapse Feminism* (Feminismus kolapsu) od francouzské videoesejistky a youtuberky (sic!) Alice Cappelle, která sleduje, jak se ve virtuálním prostředí rodí mizogynní kultura postav jako Andrew Tate nebo „tradiční feminita“ či vztah instagramových fitness tipů, emancipace a kapitalistické kultury výkonu a jak v širším kontextu tyto zdánlivě nesouvisející fenomény ovlivňují střetávání (nejen) online feminismu a konzervativismu. (zs)

Karel Šiktanc
Dílo 9: Na knížecí, Horniny, Ubíratí se, Opozázení, Z pozůstalosti
Karolinum, Praha 2023
186 stran

Pokouším se o to každý rok. Otevřít knihy básníka, jenž mi do té doby z různých

důvodů unikal, a snažit se, když ne přečíst celé jeho dílo, alespoň je nakousnout. Tentokrát poprvé objevuji básně Karla Šiktance. Možná jsem za studií přečetl jednu nebo dvě sbírky, nic ve mně ale nezanechaly. Začínám tedy znovu, od těch nejnovějších. Mám totiž pocit, že v prvních sbírkách se jejich autoři často buď hledali, nebo se podřizovali dobovým hlasům (a jazyku) a že často až v těch posledních píše svobodně. Všichni vždy hovoří o Šiktancově jazyce jako o čemsi výjimečném. Může být, i když mnou v jeho básních chvěje něco jiného. V těchto sbírkách cítím celistvost jeho zájmů — o odešlé nebo stále se vnučující obrazy, o proměny světa, o míšení reality a vzpomínky. Vidím básníka jako pozorovatele dějů ve světě a jako stvořitele dějů nových. (vm)

Jakub Dotlačil
Jiné životy Hynka Harra
Host, Brno 2014
320 stran

Před pěti lety vydal román *Až zhasneme* z divokých devadesátých let. Od té doby se po Jakubu Dotlačilovi slehla zem. Ideální čas vrátit se k jeho staršímu textu, debutu *Jiné životy Hynka Harra*. Přenáší čtenáře do druhé poloviny devatenáctého století, kdy bujely vlastenecké spolky. Na sešlosti První české parapsychologické společnosti se nachomýtné mladý učitel a jeho život se okamžitě rozeběhne nečekanými směry — zúčastní se podivné žižkovské seance, stane se médiem, odjede se společností do Berlína, a nakonec se zamotá i do propukající války... Pokud vás bavila *Svatava* Jolanty Trojak, toto je její starší bratr, na kterého by se nemělo zapomínat. (kf)

Stanislav Komárek
Jezovita Balbinus
Academia, Praha 2023
152 stran

S biologem a filosofem Stanislavem Komárkem mám spojené především tři věci: jeho netradiční outfit (sandály, kraťasy a rybářská vesta), ve kterém nám na pražské přírodovědě přednášel, neobyčejně široké a hluboké vědomosti a potouchlý humor. Svou originalitu a inteligenci většinou ostří v esejích, občas si ale odskočí i do prózy, naposledy svým románem *Jezovita Balbinus*. Je to obdivuhodně poučený, poutavý a velmi živý portrét barokního učenice, který v Komárkově podání rozhodně není „idealizovanou, leč zaprášenou vycpaninou v obrozenecké almaře zasloužilých dědků“, jak se praví v anotaci. Škoda jen, že to autorovi nedá a podobnými bonmoty špikuje i svou prózu. Dozvíme se tak třeba, že „Bohouš vyvolával u starších kněží — dnes bychom řekli — care appeal“, Komárek odbíhá z baroka do válečného Berlína, a když použije metaforu mucholapky, neváhá nás zároveň upozornit, že v šestnáctém století ovšem žádné mucholapky nebyly a hmyz se trávil roztokem z muchomůrky. Co působilo zábavně na přednáškách, v próze působí spíš otravně a kazí to radost ze čtení jinak pozoruhodné prózy. (on)

David Abram
Stávat se zvířetem
přeložil Jiří Zemánek
Host, Brno 2024
373 stran

Vždy se mi líbila ta profesní kombinace, filosof a trikový kouzelník. Co si budeme povídat, filosofové také někdy tahají pojmy z klobouku jako králíky nebo přerézávají ideje v půli. Davidu Abramovi, který se jako trikový kouzelník skutečně živil, už v češtině vyšla skvělá kniha *Kouzlo smyslu*. V té argumentuje, že písmo nás zbavilo návyku spatřovat smysl ve věcech samých, zejména v přírodě: čteme texty, nikoli krajinu. V novince *Stávat se zvířetem* tento environmentální myslitel zachází ještě o kus dál. Na pozadí fenomenologie a hlubinné ekologie má čtenáře k tomu, aby prožil, že je tvorem země, a současně hledá myšlení a jazyk, které by této zkušenosti dostály. Někomu to asi bude připadat jako špatný trik, někomu jako opravdové kouzlo. (jn) ●

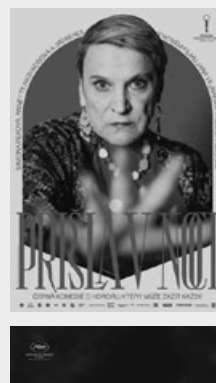
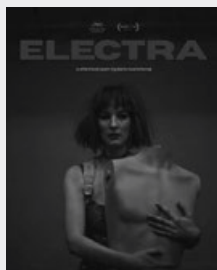

**dafilms.
CZ**

Č E S
K Ý
L E V

**Filmy
Českého Iva**
online na dafilms.cz
26. února – 17. března

Inzerce

KAFKA ESQUE

JOSEF BOLF | BROTHERS QUAY | PAVEL
BÜCHLER | JAKE & DINOS CHAPMAN
MAT COLLISHAW | ROWYNN DUMONT
MARTIN GERBOC | DOUGLAS GORDON
MATOUŠ HÁŠA | GOTTFRIED HELNWEIN
SIEGFRIED HERZ | MAGDALENA JETELOVÁ
DAVID LYNCH | VOLKER MÄRZ | STEFAN
MILKOV | JAN VAN OOST | WOLFGANG
PAVLÍK | VIKTOR PIVOVAROV | NIL & KARIN
ROMANO | JAROSLAV RÓNA | NICOLA
SAMORI | MAREK SCHOVÁNEK | JAKUB
ŠPAÑHEL | JAN ŠVANKMAJER | JOHAN
TAHON | MARK THER | ALEXANDER TINEI
MAGIEJ TOPOROWICZ | LIU XIA

**FRANZ KAFKA & SOUČASNÉ UMĚNÍ
FRANZ KAFKA & CONTEMPORARY ART**

9|2 — 22|9|24

CENTRUM SOUČASNÉHO UMĚNÍ DOX
DOX CENTRE FOR CONTEMPORARY ART
POUPĚTOVA 1, PRAHA / WWW.DOX.CZ

ZÁPROPOVY

PARTNERŮ VÝSTAVY

HOŠŤI PARTNERŮ VÝSTAVY

PARTNERŮ CENTRA DOX

HOŠŤI PARTNERŮ CENTRA DOX

KULTURNÍ MAGAZÍN

Každý měsíc přinášíme dávku rozhovorů, portrétů, esejí a recenzí. Mapujeme alternativní hudbu, jazz, world music, píšeme o filmu, divadle a umění.

Předplatte si **UNI magazín** a nově získáváte i elektronickou verzi časopisu a přístup do kompletního archivu. **Objednávejte na www.magazinuni.cz**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL POPULÁRNĚ-VĚDECKÝCH FILMŮ

23-28/4

Greetings from

AVO 59

Olomouc

2024

INTERNATIONAL FESTIVAL OF SCIENCE DOCUMENTARY FILMS

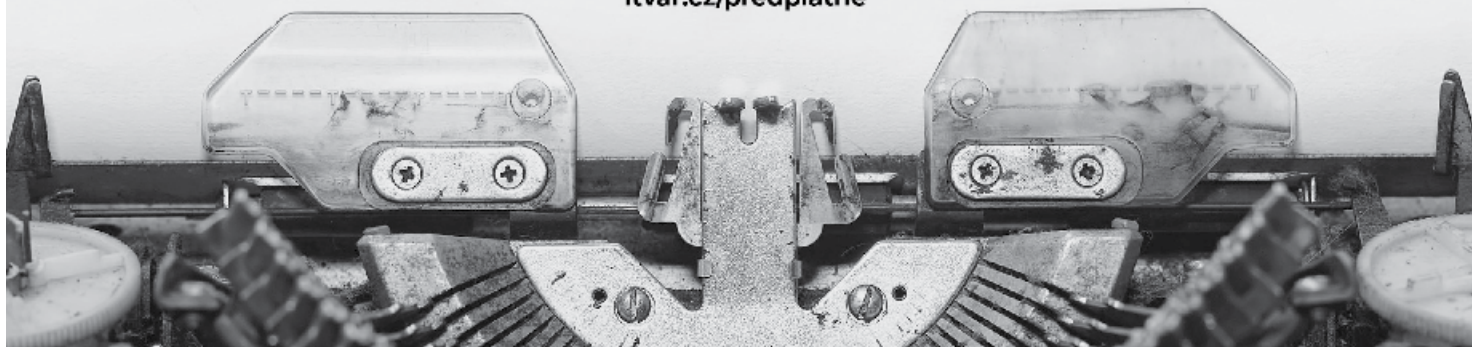
Kvalita prověřená tradicí:

tvor

Nejlepší literatura za nízkou cenu!

tištěné předplatné 1050 Kč
on-line předplatné 550 Kč

itvar.cz/predplatne

MĚSÍČNÍK
PRO SVĚTOVOU
LITERATURU

Překlady, rozhovory,
eseje, aktuality

PLAV
svetovka.cz

Zatrnulo na tribuně

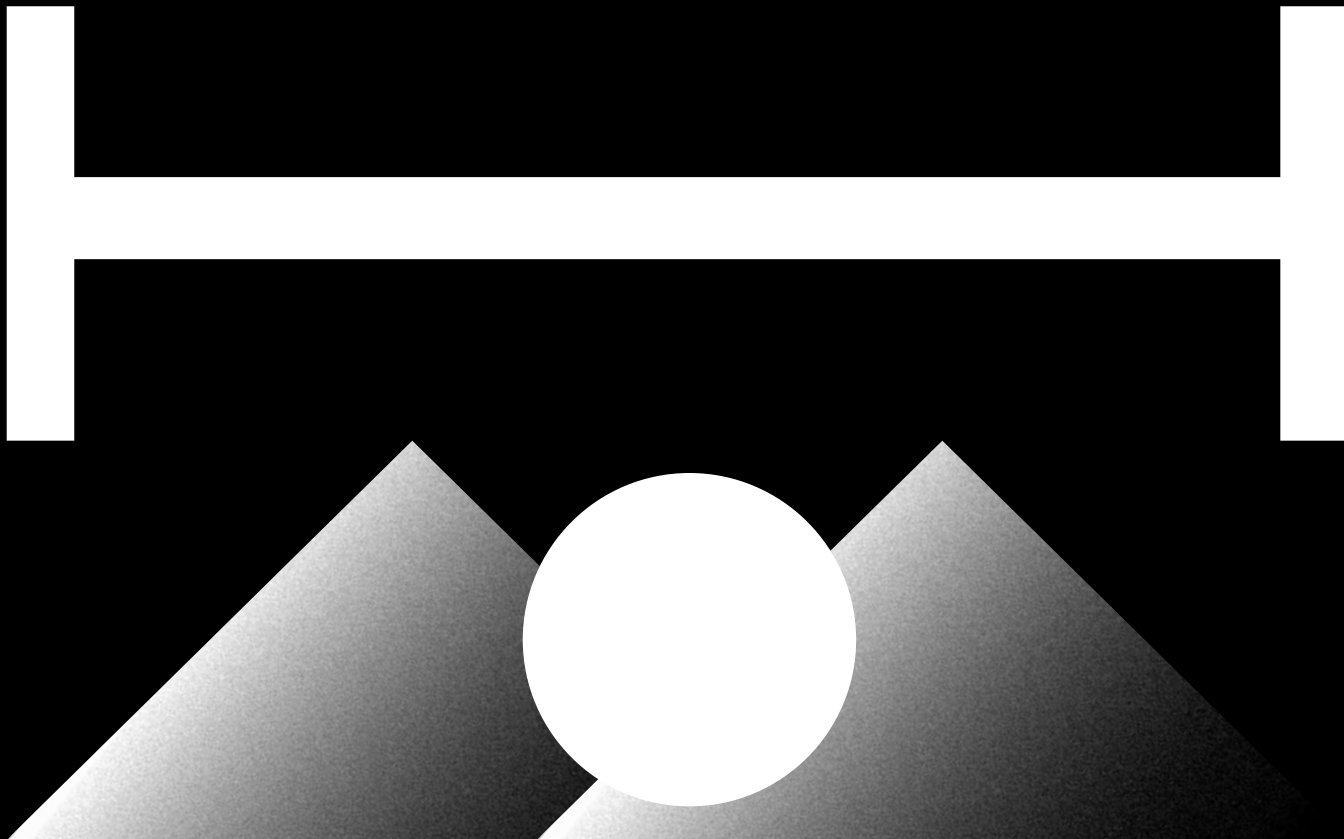
SPORT V LITERATUŘE

Stephanie Bart, Eduardo Galeano, Alfred Jarry, Robert Musil

Rozhovor: Nora Ikstena o své knize *Mateřské mléko*

Esej překladatele: Ondřej Macl o různých způsobech překladu

HOST MASTERCLASS

Výrazné osobnosti kulturního života
hovoří o své profesi i životě

16. 04.

Olomouc | Divadelní sál UC UP

**PETR
HRUŠKA**

26. 03.

Brno | Sklepní scéna CED

**KATEŘINA
NEDBÁLKOVÁ**

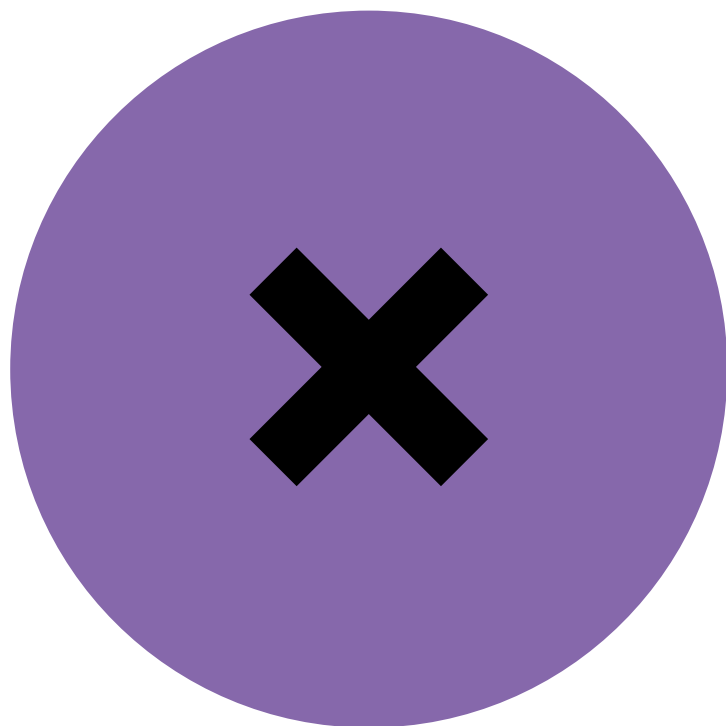
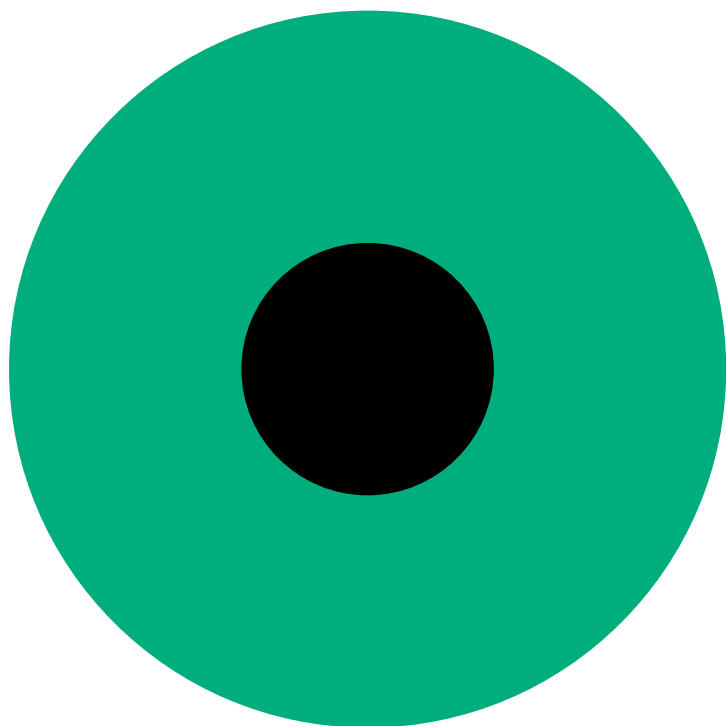
Pro bližší informace sledujte
naše sociální sítě @casopishost

Státní fond kultury ČR

WWW.H7O.CZ

**Viděl jsem se s Matissem.
Jeden jeho klient v Le Havru oslepl.
Rodina viní Matissovy obrazy.**

**Guillaume Apollinaire
deník**

ČASOPIS HOST

7 DNÍ ONLINE

**ZPRÁVY,
KOMENTÁŘE,**

KRITIKY,

KAUZY

A MNOHO

DALŠÍHO

WWW.H7O.CZ

9771211993009

